

Besluit

VERZONDEN 16 MEI 2025

Zaaknummer : OMG-040607/DMS487108
 DSO-nummer : 2024101500703
 Betreft : **Definitief** besluit omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit
 Locatie : Enkhuizerzand, gemeente Enkhuizen, dijk IJsselmeer

Samenvatting

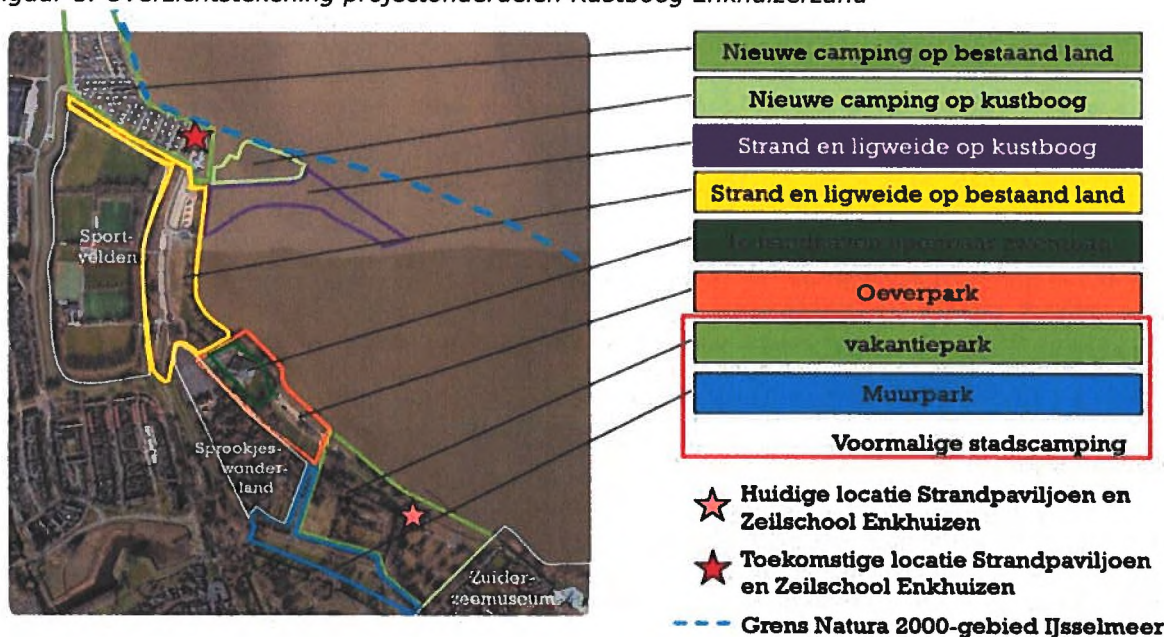
Rho Adviseurs B.V. (hierna: Rho) heeft op 15 oktober 2024 namens EuroParcs Enkhuizerstrand B.V. een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een Natura 2000-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op het project Enkhuizerzand, Kustboog in het IJsselmeer bij het strand van Enkhuizen.

Dit besluit wordt ook gepubliceerd op www.officiëlebekeendmakingen.nl.

Wij verlenen de omgevingsvergunning voor:

- de aanleg en het gebruik van een kustboog in het IJsselmeer met strand en ligweiden, parkeerplaatsen, uitbreiding van de camping met 40 toeristische standplaatsen en een zwembad;
- ruimte voor een multifunctioneel Muurpark bij de Zeemuur met een podium, parkgazon met schaduwbomen voor kleinschalige evenementen;
- een Oeverpark met een natuurspeeltuin, een hondenspeeltuin en hondenstrand;
- verplaatsing van de camping en de zeilschool naar een locatie iets noordelijker;
- realisatie en gebruik van een nieuw vakantiepark met 154 houtskelet recreatiewoningen op de oude plek van de camping;
- versterking van de vooroever bij de nieuwe camping en de kustboog, inclusief aanleg en gebruik van een wandelpad, van vooroevers in het IJsselmeer en van vijf steigers;
- natuurontwikkeling in het gebied ten noorden van de nieuwe camping, bestaande uit verondieping van een baai, verbetering en uitbreiding moerasgebied Kooizand, aanleg/uitbreiding van twee strekdammen en de realisatie van muizenrijk grasland.

Figuur 1. Overzichtstekening projectonderdelen Kustboog Enkhuizerzand

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag
- B. Procedure
- C. Besluit
- D. Voorschriften en beperkingen
- E. Wettelijk kader
- F. Onderbouwing van het besluit
- G. Conclusie
- H. Overige wet- en regelgeving
- I. Kennisgeving

***Begrippen**

Voor toelichting op begrippen verwijzen wij u naar het Informatiepunt Leefomgeving:

<https://iplo.nl/>. *

A. Onderwerp aanvraag

Rho Adviseurs heeft namens Europarcs op 15 oktober 2024 een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet voor een Natura 2000-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op de realisatie en gebruik van het project Kustboog Enkhuizerzand langs de IJsselmeerdijk bij Enkhuizen.

Aanleiding en achtergrond

Europarcs is al langere tijd bezig om in samenwerking met de gemeente Enkhuizen plannen te ontwikkelen voor de IJsselmeerkust bij Enkhuizen. Voor Europarcs is de belangrijkste ontwikkeling de realisatie van een nieuw recreatiepark met bungalows. Op de locatie van het recreatiepark lagen eerst een camping en een zeilschool, die verplaatst moesten worden naar een locatie iets noordelijker langs de IJsselmeerkust. De camping en de zeilschool (inclusief strandpaviljoen) zijn inmiddels verplaatst, maar de zeilschool is nog niet in gebruik genomen. De gemeente wilde in samenhang met deze ontwikkelingen graag nieuwe recreatiemogelijkheden langs de IJsselmeerdijk bij Enkhuizen realiseren.

Belangrijkste onderdelen van het plan zijn (voor locatie zie kaarten in figuur 1 en Bijlage 1):

- het realiseren van een kustboog in het IJsselmeer, met daaraan gekoppeld de uitbreiding van de camping, van het bestaande strand, ligweiden en een zwembad;
- een multifunctioneel Muurpark bij de Zeemuur met een podium, parkgazon met schaduwboomen voor kleinschalige evenementen;
- een Oeverpark met een natuurspeeltuin, een hondenspeeltuin en hondenstrand;
- nieuwe hoogwaterbescherming van de camping en langs de buitenzijde van de kustboog, inclusief de aanleg van een wandelpad, de aanleg van vooroevers in het IJsselmeer en van vijf steigers.

Daarnaast is door de gemeente Enkhuizen een overeenkomst gesloten met de IJsselmeervereniging en het Comité Behoud Enkhuizerzand, waarbij is afgesproken dat ten noorden van het Enkhuizerzand een moerasgebied wordt ontwikkeld ten behoeve van natuurontwikkeling. Ook worden twee strekdammen in het IJsselmeer verlengd met het doel om de waterkwaliteit te verbeteren en voor natuurontwikkeling (zie kaart in bijlage 1). De komst van een moeras van 2 ha is op aangegeven van de Raad van State ook als zodanig geborgd in het bestemmingsplan dat de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt en dat inmiddels deel uitmaakt van het tijdelijke deel van het omgevingsplan van de gemeente Enkhuizen.

Voor drie onderdelen van het project, zijnde de verplaatsing van de camping plus zeilschool, de realisatie van het nieuwe vakantiepark en voor het Oeverpark is al eerder toestemming verleend door de ODNHN (*Advies Natuur Herontwikkeling vakantiepark Enkhuizerzand, ODNHN, 19 maart 2024*). Omdat de emissies en depositie van stikstof vanuit deze onderdelen sindsdien zijn gewijzigd, zijn deze onderdelen opnieuw beoordeeld en zijn de emissies toegevoegd aan de emissies van de overige onderdelen van het project en als geheel beoordeeld.

Werkzaamheden

Camping en Vakantiepark

- Verplaatsing van de bestaande stadscamping van het gebied nabij de Zeemuur naar het noorden van het Enkhuizerzand. Deze verplaatsing heeft reeds in 2021 plaatsgevonden.
- Ter plaatse van de voormalige stadscamping wordt in 2024/2025 een nieuw vakantiepark met 154 recreatiewoningen gerealiseerd (op basis van reeds afgegeven vergunningen).

Muurpark en Oeverpark

- Ten zuiden van de voormalige stadscamping wordt een openbaar park gerealiseerd dat direct aansluit op de Zeemuur.
- Tussen het nieuwe vakantiepark en het zwembad wordt ter plaatse van het bestaande strand een park gerealiseerd waarin een hondenspeeltuin en een natuurspeeltuin wordt gerealiseerd. Het aanwezige strand zal toekomstig ook jaarrond door honden worden gebruikt. Nu vindt dat alleen in het winterhalfjaar plaats.

Kustboog en zwembaai

- Ten noorden van het zwembad wordt in het water van het IJsselmeer een kustboog aangelegd op de rand van het Natura 2000-gebied IJsselmeer. Binnen deze kustboog komt een zwembaai met een waterdiepte tot 1,40 m diep. Op de nieuwe kustboog en aansluitend op bestaand land komen een strand en ligweiden met schaduwbomen, picknicktafels en bankjes. Onderdeel is ook een speelduin met speeltoestellen ter plaatse van de overgang van bestaand land naar de nieuwe kustboog. Inzake de Kaderrichtlijn Water vindt vereffening plaats in een moerasgebied.
- De in 2021 verplaatste camping zal op de nieuwe kustboog worden uitgebreid met 40 toeristische standplaatsen die in gebruik zullen zijn tussen april en oktober.
- Voor kitesurfen is door RWS Midden Nederland op 23 mei 2024 in afstemming met de provincie een (tijdelijke) vergunning verleend. Kitesurfen is op deze locatie ook jaarrond toegestaan volgens het Beheerplan N2000 IJsselmeer. Kitesurfen is toegestaan binnen de door Rijkswaterstaat aangebrachte betonning. Het kitesurfgebied overlapt met een klein gedeelte van het Natura 2000-gebied (zie kaart in figuur 2).

Strand en ligweiden op bestaand land

- Op bestaand land worden in het verlengde van de nieuwe kustboog een strand met ligweiden aangelegd (net als op de kustboog zelf). Tevens worden hier parkeervoorzieningen aangelegd (deels reeds aanwezig) die functioneren voor zowel het strand als de sportvelden.

Haventje van camping en zeilschool

- Onderdeel van de kustboog is een haventje ten behoeve van de camping en de verplaatste zeilschool die tot 2024 was gevestigd ter plaatse van de voormalige stadscamping. Het gebruik/de omvang van de zeilschool is in de oude en nieuwe situatie gelijk. In de haven zijn ook ligplaatsen voor bootjes van de (vaste) campinggasten. Het aantal ligplaatsen in de jachthaven is gelijk aan het aantal ligplaatsen op de voormalige stadscamping (Kooizandweg 6).

Sportvelden, Sprookjeswonderland, Zuiderzeemuseum

- Het attractiepark Sprookjeswonderland, de aanwezige sportvelden, het recreatiebad 'Enkhuizerzand' en het buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum blijven in de huidige omvang gehandhaafd.

Voorlandkering met golfbreker

- Een voorlandkering maakt onderdeel uit van het ontwerp. Deze zal het Enkhuizerzand beschermen tegen overstroming met een kans van 1:4.000 jaar. Ter plaatse van de camping en het nieuwe vakantiepark ligt deze voorlandkering langs de oever, met bovenaan de dijk een wandelpad. Daar zal de voorlandkering evenals de noordzijde van de nieuwe kustboog worden voorzien van steenbestorting en een vooroever die fungeert als golfbreker ter bescherming van de oever tegen golfaanvallen. Deze golfbreker ligt in bestaand water van het IJsselmeer, deels binnen de grenzen van Natura 2000. De golfbreker biedt samen met de achterliggende ruimte tussen de golfbreker en voorlandkering potenties voor nieuwe natuur (zie detailtekening in bijlage 2). Op maximaal vijf plekken wordt een steiger aangelegd die begint bij de voorlandkring en die vervolgens over het water en over de golfbreker gaat en waar vanaf de campinggasten het water in kunnen.

Natuurmaatregelen

- In 2025 wordt het moerasgebied Kooizand ten noorden van het Enkhuizerzand ingericht. De natuurontwikkeling dient om 2 ha moerasnatuur in stand te houden waarvoor de verplichting is opgenomen in het omgevingsplan. Daarnaast vormt de natuurontwikkeling die totaal 7,5 ha beslaat de vereffening op basis van de Kaderrichtlijn Water voor aanleg en gebruik van de kustboog met zwembaai. Daarnaast wordt de baai tussen Kooizand en De Ven verondiept, worden er twee strekdammen aangelegd en wordt er muizenrijk grasland gerealiseerd op een perceel ten zuiden van het Kooizand.

De aanlegwerkzaamheden in het kader van de herontwikkeling van het Enkhuizerzand zullen in totaal circa 5 jaar vergen (2024 tot en met 2028).

Bijgevoegde stukken

Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de bij de vergunningaanvraag ingediende documenten:

1. Ingevuld aanvraagformulier Natura 2000-activiteit, ingediend 15 oktober 2024;
2. Mobiliteitstoets Enkhuizerzand, Witteveen+Bos, 19 november 2020;
3. Natuurtoets Vakantiepark Kooizandweg Enkhuizen, Van der Goes en Groot, 20 september 2023;
4. Broedvogels van moerasgebied Kooizand, Van der Goes en Groot, 10 augustus 2023;
5. Inventarisatie beschermde soorten Kooizand Enkhuizen, Van der Goes en Groot, 20 oktober 2023;
6. Watervogel- en vleermuismonitoring Enkhuizerzand Enkhuizen, Van der Goes en Groot, 5 september 2022;
7. Stikstofdepositieberekeningen 2024 aanleg- en gebruiksfase Enkhuizerzand, Rho, 18 november 2024;
8. Aerius-berekening gebruiksfase Enkhuizerzand 2028, 16 november 2024;
9. Aerius-berekening aanlegfase Enkhuizerzand 2024, 16 november 2024;
10. Aerius-berekening aanlegfase Enkhuizerzand 2025, 16 november 2024;
11. Aerius-berekening aanlegfase Enkhuizerzand 2026, 16 november 2024;
12. Aerius-berekening aanlegfase Enkhuizerzand 2027, 16 november 2024;
13. Voorlopig Ontwerp inrichting openbaar gebied Enkhuizerzand, Rho, 1 maart 2023;
14. Advies Natuur Herontwikkeling vakantiepark Enkhuizerzand, ODNHN, 19 maart 2024;
15. Passende beoordeling Herontwikkeling Enkhuizerzand, Rho, d.d. 23 december 2024;
16. Memo toelichting aanvulling vergunningaanvraag Enkhuizerzand, Rho, 23 december 2024;
17. Notitie Zienswijze natuurvergunning, Rho, 6 mei 2025.

Daarnaast hebben wij ook gebruik gemaakt van de volgende informatiebronnen:

- Profielendocumenten (Min LNV, 2008)
- Definitieve aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (Min E&L)
- Beheerplan Natura 2000 gebied IJsselmeer 2018-2023, verlengd op 12 maart 2024 tot en met 2029.

B. Procedure

Op 15 oktober 2024 hebben wij een aanvraag omgevingsvergunning ontvangen voor een Natura 2000-activiteit met verzoeknummer 2024101500703. De ontvangst van deze aanvraag is bevestigd per e-mail van 21 oktober 2024. Wij hebben deze aanvraag geregistreerd onder kenmerk OMG-040607/DMS487108. Op 12 november 2024 hebben wij per brief om aanvulling van de aanvraag verzocht. Op 18 november 2024 hebben wij aanvullende stukken ontvangen. Op 28 november hebben wij per mail nogmaals om aanvulling van de aanvraag verzocht. Op 6 januari en 13 februari 2025 hebben wij de gevraagde aanvullingen ontvangen.

Op deze aanvraag is de uitgebreide procedure van toepassing. De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is door het bevoegd gezag gemandateerd hierop een besluit te nemen.

Omgevingsoverleg

Bij het project zijn verschillende stakeholders betrokken: Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (het bevoegd gezag voor de vergunningsaanvraag), Provincie Noord-Holland, gemeente Enkhuizen, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) en Rijkswaterstaat Midden Nederland (beheerder N2000-gebied IJsselmeer). Voor al deze stakeholders zijn overleggen/bijeenkomsten georganiseerd en zijn gesprekken gevoerd zodat ook zij vooraf geïnformeerd waren en hun inzichten en zorgen konden delen.

Ter inzage

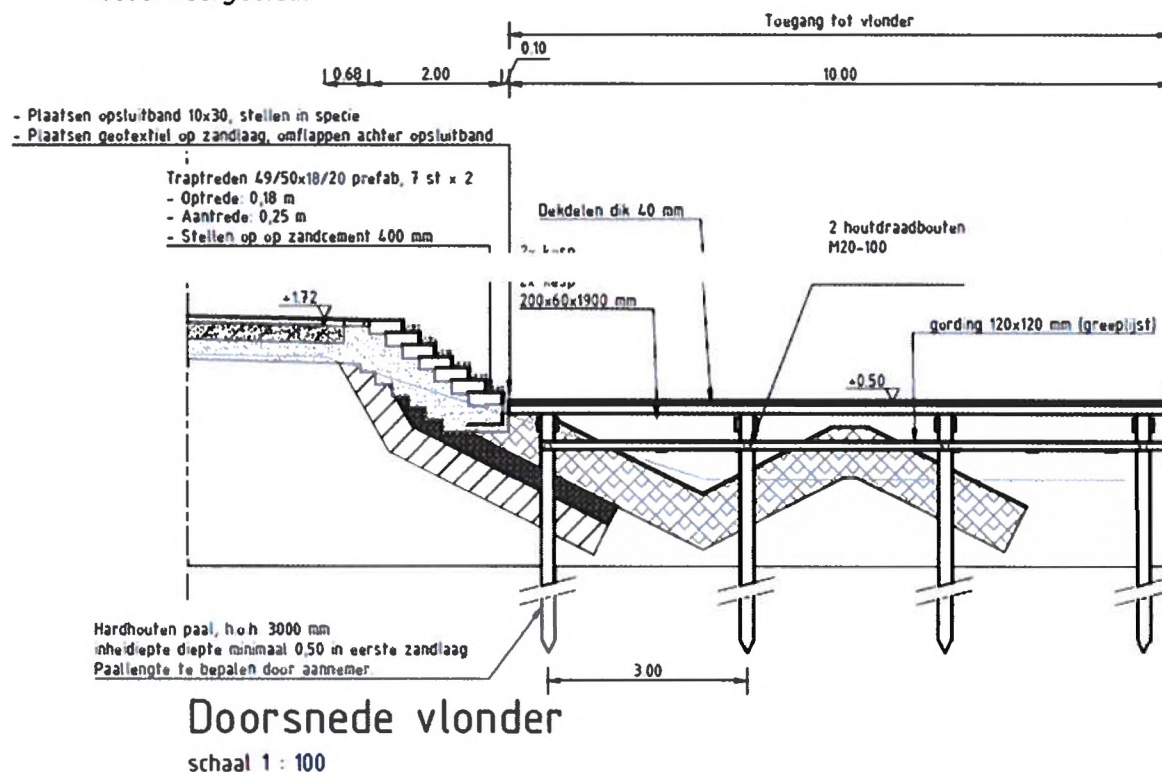
De aanvraag, de ontwerpbesikking en overige bijbehorende stukken zijn 6 weken ter inzage gelegd van 26 maart 2025 tot en met 6 mei 2025. Gedurende deze periode van terinzagelegging kon eenieder zijn zienswijzen kenbaar maken.

Zienswijzen

Er zijn zienswijzen ingediend door adviseur Rho op 6 mei 2025. Hieronder worden de zienswijzen samengevat en wordt per zienswijze onderdeel een reactie gegeven.

1. EuroParcs wil aan de voorlandkering bij de camping maximaal 5 steigers toevoegen, waarmee toegang tot het water vanaf de camping deels mogelijk blijft. Het gaat om steigers waarmee de steenbestorting van de voorlandkering en de ervoor gelegen golfbreker kan worden gepasseerd (zie figuur hieronder). Het verzoek is om de toestemming daarvoor in de definitieve natuurvergunning op te nemen. De aanpassing heeft volgens adviseur Rho geen negatieve effecten op N2000-gebied 'IJsselmeer' omdat behoud van de toegang tot het water recreatiegedrag zal faciliteren waar watervogels zich weinig door laten verstoren. Qua aard en omvang zal dit recreatiegedrag niet afwijken van het bestaande gebruik. Juist in de wintermaanden wanneer de aantallen watervogels het grootst zijn, vindt dit recreatiegedrag niet plaats. Bovendien kunnen vogels – als er al sprake is van verstoring – eenvoudig tijdelijk uitwijken naar het naastgelegen zeer grote IJsselmeergebied.

Reactie: Wij nemen de door de aanvrager en adviseur voorgestelde aanpassing van het ontwerpbesluit over, inclusief de onderbouwing waarom deze aanpassing geen negatieve effecten zal hebben voor de natuurwaarden van N2000-gebied 'IJsselmeer'. De toegang tot het water vanaf de camping bestaat in de huidige situatie ook al en de verstoring van zwemmers en kleine rubberbootjes en supplanken valt weg tegen de verstoring als gevolg van het kitesurfen.

Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Het definitief besluit is inhoudelijk gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit op de volgende punten:

1. Op pagina 3 zijn de vijf steigers toegevoegd aan de beschrijving van de plannen voor de voorlandkering plus golfbreker.

C. Besluit

Wij verlenen aan EuroParcs een omgevingsvergunning Natura 2000-activiteiten op grond van artikel 5.1, lid 1, onder e van de Omgevingswet, voor het project Kustboog Enkhuizerzand te **verlenen**, onder de door ons gestelde voorschriften en beperkingen (zie onderdeel D van dit besluit). De beschrijving van het project in de aanvraag en bijlagen maken onderdeel uit van deze vergunning.

D. Voorschriften en beperkingen

Wij verbinden aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemene voorschriften

1. Bij wijzigingen van omstandigheden waaronder deze vergunning is afgegeven, dient de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord hiervan terstond in kennis te worden gesteld via postbus@odnhn.nl.
2. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze vergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde vergunning ~~mag~~ langs elektronische weg, leesbaar, worden getoond.
3. U dient als vergunninghouder ervoor zorg te dragen dat aan alle binnen de vergunde werkzaamheden werkzame personen, waaronder het personeel van derden, een toereikende schriftelijke instructie is verstrekt die is gericht op het voorkomen en uitsluiten van handelingen die tot gevolg (kunnen) hebben dat de aan de vergunning verbonden voorschriften niet worden nageleefd.
4. Alle door of namens gedeputeerde staten gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.

Meldingsplicht

5. De start van de vergunde graafactiviteiten voor de natuurvriendelijke oevers dient u te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord door middel van het meldingsformulier dat via deze link is te downloaden,
https://www.odnhn.nl/Menu/Natuur/Gebiedsbescherming/Melding_of_vergunning/Formulier_en/Meldingsformulier_start_werkzaamheden_gebieden
6. Bij het optreden van incidenten dient dit bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord per direct gemeld te worden onder overlegging van alle relevante gegevens.

Specifieke voorschriften

7. De werkzaamheden tijdens de aanlegfase mogen alleen bij daglicht, tussen zonsopkomst en zonsondergang, uitgevoerd worden.
8. De aanlegwerkzaamheden voor de kustboog en de vooroever dienen uitgevoerd te worden tussen 1 maart en 30 september.
9. De aanlegwerkzaamheden aan de strekdammen bij De Ven en het Kooizand moeten buiten de vogelbroedtijd (1 maart tot 15 juli) en buiten de winterperiode (oktober tm februari) uitgevoerd worden.
10. Bij de aanlegwerkzaamheden worden uitsluitend mobiele werktuigen gebruikt van stageklasse IV of hoger.
11. Bij het opspuiten van zand voor de aanleg van de kustboog moet gestart worden met de noordelijke contour van de kustboog. Vervolgens dient het zand-watmengsel via een stortfront boven de waterlijn vanaf de contour van de kustboog aangebracht te worden ('droge stort').
12. De vertroebeling in het IJsselmeer tijdens het opspuiten van zand voor aanleg van de kustboog dient middels vertroebelingsmetingen 1 à 2 maal per week gemonitord te worden op 3 locaties rond het werkgebied zoals weergegeven in de figuur 2 hieronder. Voorafgaand aan de opspuitwerkzaamheden dient een nulmeting uitgevoerd te worden. De resultaten van de monitoring dienen per omgaande na de meting te worden toegestuurd naar de ODNHN (postbus@odnhn.nl).
13. Als uit de monitoring blijkt dat de vertroebeling van het IJsselmeerwater gedurende de aanlegwerkzaamheden volgens het oordeel van ODNHN te veel toeneemt, dan dienen de opspuitwerkzaamheden getemporeerd te worden. Als dat niet helpt om de vertroebeling omlaag te krijgen, dan dienen de opspuitwerkzaamheden tijdelijk stilgelegd te worden.
14. Verlichting in de nabijheid van N2000-gebied 'IJsselmeer' dient tot een minimum te worden beperkt. Indien gebruik gemaakt wordt van verlichting, dient dit verlichting te zijn die naar beneden is gericht en zonder uitstraling richting het water.
15. Er mag in het kader van de aanlegwerkzaamheden voor het project niet geheid worden door middel van dieselexplosies.
16. Er dient geen afval of andere verontreiniging in het gebied achter te blijven. De machines en generatoren welke bij de uitvoering van de werkzaamheden zullen worden gebruikt, dienen in goede staat van onderhoud te verkeren.
17. Gemorste vloeibare of vaste verontreinigende stoffen moeten onmiddellijk worden opgeruimd. Hiertoe dient absorberend materiaal en doelmatig gereedschap aanwezig te zijn.

18. Van opgetreden incidenten, waaronder verstaan worden alle gebeurtenissen waarbij onbedoeld schadelijk stoffen vrijkomen, dan wel waardoor anderszins schade aan het beschermd natuurmonument kan worden toegebracht, dient onverwijld melding te worden gedaan aan de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) via 088-102 13 00 onder overlegging van alle relevante gegevens.

Figuur 2. Locaties monitoringspunten vertroebeling IJsselmeer tijdens aanleg Kustboog.

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden niet conform de aanvraag uitvoert u mogelijk in overtreding bent van de Omgevingswet. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Omgevingswet bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

E. Wettelijk kader

De behandeling van het besluit gaat middels de uitgebreide procedure (afdeling 3.4 Awb). Dit volgt uit artikel 10.24 van het Omgevingsbesluit waar staat dat voor o.a. een Natura 2000-activiteit de uitgebreide procedure geldt.

Bevoegd gezag

OD NHN is voor deze aanvraag de behandeldienst, de Provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag.

Beoordeling aanvraag

Op grond van artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Ow is bepaald dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning een Natura 2000-activiteiten uit te voeren. Onder Natura 2000-activiteit wordt verstaan: een activiteit, inhoudende het realiseren van een project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de habitatrichtlijn, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Beschermde gebieden

De aanvraag heeft betrekking op het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'.

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

F. Onderbouwing van het besluit

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in vier stappen:

1. Identificeren mogelijke negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden
2. Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen
3. Noodzaak tot het nemen van maatregelen die eventuele schade beperken
4. Bepalen van cumulatieve effecten met andere activiteiten

1. Identificeren mogelijke negatieve effecten

Gezien de ligging van de projectlocatie, deels binnen het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer', zijn directe effecten derhalve niet op voorhand uitgesloten. Het project dient getoetst te worden op mogelijk significant negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied. Storingsfactoren kunnen optreden door werkzaamheden tijdens de aanlegwerkzaamheden en gedurende de gebruiksfase door verstoring vanaf de wal en in het N2000-gebied 'IJsselmeer' door de boten die op het water varen. Mogelijke storingsfactoren die kunnen optreden zijn bepaald met behulp van de Effectenindicator.

Voor de natuuropgave kunnen de volgende storingsfactoren (potentieel) optreden:

- Oppervlakteverlies
- Verzuring en vermisting als gevolg van stikstofdepositie
- Verontreiniging
- Verstoring door mechanische effecten
- Verstoring door geluid, licht en trillingen
- Optische verstoring (menselijke aanwezigheid)
- Verandering van dynamiek substraat

Beheerplan

Voor elk Natura 2000-gebied moet een beheerplan worden opgesteld. Het beheerplan bevat gedetailleerde informatie over de aanwezigheid van natuurwaarden, de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en de instandhoudingsmaatregelen die daartoe getroffen dienen te worden. Het beheerplan beschrijft daarnaast welke handelingen en ontwikkelingen het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Voor het relevante Natura 2000-gebied 'IJsselmeer' is het beheerplan vastgesteld.

Habitattypen

Het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer' is aangewezen voor een zestal habitattypen. Omdat deze habitattypen alleen zijn aangewezen langs de Friese IJsselmeerkust en niet beschermd zijn in en rond de projectlocatie, zijn negatieve effecten op aangewezen habitattypen bij voorbaat uitgesloten. Wel komen er in en rond het projectgebied fonteinkruidbegroeiingen voor. In dit besluit worden die gezien het voorgaande niet beoordeeld als habitatype, maar alleen vanuit hun functie als voedsel voor waterplanten etende aangewezen vogelsoorten van Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'.

Broedvogels

Het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer' is aangewezen voor de volgende soorten broedvogels: aalscholver, lepelaar, roerdomp, bruine kiekendief, porseleinhoen, bontbekplevier, kemphaan, visdief, snor en rietzanger. In het deelgebied De Ven, dat grenst aan de projectlocatie, zit een broedkolonie van de aalscholver; daarnaast komen ook de roerdomp, bruine kiekendief, visdief en rietzanger hier regelmatig voor als broedvogel. Negatieve effecten op de genoemde broedvogelsoorten zijn niet op voorhand uit te sluiten en worden daarom hieronder getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen.

Niet-broedvogels

Het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer' is aangewezen voor 31 soorten niet-broedvogels. Van deze 31 soorten worden 15 soorten regelmatig aangetroffen in of rond de projectlocatie: fuut, aalscholver, lepelaar, kleine zwaan, grauwe gans, bergeend, krakeend, wilde eend, pijlstaart, kuifeend, tafeleend, toppereend, brilduiker, grote zaagbek en meerkoet. Negatieve effecten op de genoemde niet-broedvogelsoorten zijn niet uit te sluiten en worden daarom hieronder getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen.

2. Toets aan de instandhoudingsdoelstellingen

Effecten aanlegfase

Oppervlakteverlies

De voorlandkering die het Enkhuizerzand zal beschermen tegen overstroming wordt voorzien van golfbrekers/vooroevers. Deze komen ter plaatse van de camping, het vakantiepark, het zwembad en de noordzijde van de kustboog. Ter plaatse van de camping en de kustboog liggen de golfbrekers/vooroevers deels binnen Natura 2000 en zouden daarom kunnen zorgen voor tijdelijk en permanent oppervlakteverlies. Daarnaast wordt er een strekdam aangelegd ten zuiden van De Ven van circa 150 meter lang en maximaal 7 meter breed en wordt er in de zuidoosthoek van moerasgebied Kooizand een beperkte lengte kustverdediging aangebracht om de afslag door golfslag te voorkomen van het aanwezige riet in de zuidelijk van het moerasgebied gelegen baai.

De golfbreker/vooroever wordt uitgevoerd met stortsteen, waarbij tussen de voorlandkering en de golfbreker grond wordt aangebracht ten behoeve van een rietoever. De te gebruiken steenbestorting bestaat uit losse breuksteen, zoals die ook op andere oevers langs het IJsselmeer wordt toegepast. De plas-draszone die ontstaat wordt voorzien van rietaanplant. De golfbreker wordt in de langsrichting op verschillende punten onderbroken, zodat paaiende vissen vanuit het IJsselmeer in de luwte van de vooroever kunnen komen. Het verlies aan ondiepe slikkige onderwaterhabitats bedraagt circa 0,4 hectare (0,0004% van het totale Natura 2000-gebied IJsselmeer). Ter plaatse wordt in de plas-draszone nieuw leefgebied gecreëerd voor vissen. Het harde substraat van de voorlandkering en de golfbreker vormt een aanhechtingsplaats voor schelpdieren zoals de driehoeksmossel. Vissen en schelpdieren vormen stapelvoedsel voor vele kwalificerende Natura 2000-vogelsoorten. De nieuwe vooroevers worden daarom niet gezien als areaalverlies van het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'.

Het gezamenlijk door de strekdammen gedempte bodemoppervlak bedraagt naar schatting maximaal zo'n 750 m² (0,075 ha). De huidige ondiepe slikkige onderwaterhabitats hebben weinig betekenis als foerageergebied voor watervogels (troebel viswater en geen schelpdieren) en het areaalverlies is ten opzichte van het totale Natura 2000-gebied IJsselmeer nihil (-0,00007 %). Daarnaast vormt het harde substraat van de voorlandkering en de strekdam een aanhechtingsplaats voor schelpdieren zoals de driehoeksmossel. Vissen en schelpdieren vormen stapelvoedsel voor vele kwalificerende Natura 2000-vogelsoorten. De nieuwe vooroever en de strekdam worden daarom niet gezien als areaalverlies van het Natura 2000-gebied IJsselmeer.

Verzuring en vermesting

De aanlegfase van de verschillende onderdelen van het project Kustboog Enkhuizerzand neemt 4 jaar in beslag en gedurende deze jaren vinden er emissies van NO_x en NH₃ plaats als gevolg van het gebruik van mobiele werktuigen en beunschepen en als gevolg van verkeersbewegingen met personenwagens en zware vrachtwagens. In de gebruiksfase vinden er uitsluitend emissies plaats als gevolg van verkeersbewegingen van gebruikers van de gerealiseerde onderdelen van het project, mede omdat de recreatiewoningen gasloos worden gebouwd.

In het rapport 'Stikstofdepositieberekeningen 2024 aanleg- en gebruiksfase Enkhuizerzand' (Rho, 16 november 2024) worden alle emissies in de verschillende jaren van de aanleg en voor de gebruiksfase op een rijtje gezet, waarna er berekeningen zijn uitgevoerd voor alle genoemde jaren met AERIUS-Calculator om te bepalen hoe groot de toename van de stikstofdepositie in de verschillende jaren is. Bij de mobiele werktuigen is uitgegaan van minimaal Stageklasse IV, waardoor de emissies beperkt blijven (zie voorschrift 10 van dit besluit).

In 2024 wordt gestart met aanlegwerkzaamheden op het landdeel waaronder het bouwrijp maken van het nieuwe vakantiepark. Na het bouwrijp maken worden de recreatiewoningen gebouwd. Dit neemt 2 jaar in beslag: 25% wordt in 2024 opgeleverd, 75% in 2025.

- In 2025 vindt zandsuppletie plaats waarbij de kustboog en de zwembaai volgespoten worden met zand. Ook worden in dit jaar het Muurpark, het Oeverpark en het moerasgebied aangelegd.
- In 2026 wordt de kustboog verder opgehoogd met het zand uit de zwembaai en is 100% van het vakantiepark in gebruik.
- In 2027 wordt de kustboog ingericht (inclusief een deel van de nieuwe camping) en het deelgebied Immerhornweg en is 100% van het vakantiepark in gebruik.
- In 2028 (gebruiksfase) vinden er geen bouwactiviteiten plaats en is het Enkhuizerzand geheel in gebruik.

De totale emissies van NO_x en NH₃ als gevolg van de realisatie van het project Kustboog Enkhuizerzand worden hieronder per jaar weergegeven:

2024 (aanlegfase): 418,0 kg NO_x en 15,2 kg NH₃
2025 (aanlegfase): 781,7 kg NO_x en 27,1 kg NH₃
2026 (aanlegfase): 933,3 kg NO_x en 44,2 kg NH₃
2027 (aanlegfase): 453,4 kg NO_x en 20,2 kg NH₃
2028 (gebruiksfase): 208,6 kg NO_x en 16,5 kg NH₃

Uit de berekeningen met AERIUS-Calculator voor de vijf jaren blijkt dat er in geen enkel jaar een meetbare toename van de stikstofdepositie optreedt. Dit betekent dat er voor het onderdeel stikstof geen vergunningplicht geldt voor dit project en dat negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie uitgesloten kunnen worden.

Verontreiniging

Door het gebruik van mobiele werktuigen, schepen en een sproeiponton met persleiding voor het aanbrengen van zand voor de aanleg van de Kustboog zou verontreiniging met o.a. diesel plaats kunnen vinden. Door strenge voorschriften in dit besluit op te nemen (voorschriften 13, 14 en 15 van dit besluit) wordt verontreiniging voorkomen en indien het alsnog optreedt, dan dient het direct gemeld te worden, waardoor de verontreiniging snel verwijderd kan worden. Significante negatieve effecten door verontreiniging worden daarom uitgesloten.

Mechanische effecten

Buiten Natura 2000 gaat circa 5,5 ha fonteinkruidvegetaties verloren door aanleg van de kustboog en door meer recreatie langs het nieuwe strand. Deze vegetaties fungeren deels als foerageergebied voor kwalificerende vogelsoorten. Tevens vormt het leefgebied voor vissen die als voedselbron fungeren voor andere kwalificerende vogelsoorten als fuut en visdief. Deze watervegetaties worden in warme zomers over een groot areaal gemaaid vanwege de hinder die ze opleveren voor de waterrecreatie. Het areaal is op langere termijn aan fluctuaties onderhevig en neemt zeer geleidelijk af ten gunste van *H3140 Kranswiervelden*. Deze ontwikkeling komt door de gestage verbetering van de waterkwaliteit en wordt niet als negatief beschouwd. De aanleg van de kustboog heeft op dit alles geen invloed en het geringe verlies van fonteinkruidvegetaties buiten Natura 2000 wordt als een gering, niet-significant effect beoordeeld.

Verandering dynamiek en substraat

Tijdens de aanleg van de stenen vooroever in het IJsselmeer ter hoogte van de nieuwe camping en zeilschool en tijdens het aanbrengen van zand voor de aanleg van de kustboog kan tijdelijk enige lokale vertroebeling optreden binnen het Natura 2000-gebied. De stroomsnelheden in het IJsselmeer zijn gering hetgeen betekent dat de vertroebeling beperkt blijft tot de onmiddellijke omgeving van de werkzaamheden (max. 10 meter). Het materiaal bezinkt na opwerveling weer. vertroebeling heeft door vermindering van het doorzicht effect op macrofauna, vis, fytoplankton, oeverplanten en waterplanten. Dit verminderde doorzicht leidt tot minder gunstige groeiomstandigheden van waterplanten en kan daarnaast viseters beperken bij het foerageren omdat zij op zicht jagen.

Effecten door vertroebeling en sedimentatie dienen uit voorzorg zoveel mogelijk beperkt te worden.

Om de vertroebeling als gevolg van de werkzaamheden in het IJsselmeer tot een minimum te beperken vindt de aanleg van het grondlichaam van de kustboog plaats via 'droge stort'. Daarbij wordt eerst de noordelijke contour van de kustboog aangelegd. Vervolgens wordt vanaf deze contour het zand-watmengsel niet via sproeien in de waterkolom gebracht, maar wordt het mengsel via een stortfront boven de waterlijn vanaf de contour van de kustboog aangebracht. Het mengsel vloeit daarbij het water in waardoor het snel bezinkt. Rekening houdend met de natuurlijke fluctuaties van vertroebeling in het IJsselmeer die samenhangen met opwoeling door turbulentie in het ondiepe water en slibafvoer van o.a. de IJssel, wordt de vertroebeling middels vertroebelingsmetingen 1 à 2 maal per week gemonitord op 3 locaties rond het werkgebied zoals weergegeven in de figuur in bijlage 3 (zie voorschriften 11 en 12).

Conclusie: Een eventueel vertroebelingseffect kan door maatregelen sterk worden beperkt qua areaal en tijdsduur. Dit tijdelijke effect zal alleen bij windstil verschil maken met de autonome situatie en zal door maatregelen zeer gering en niet significant zijn.

Verstoring door geluid

Tijdens de inrichtingswerkzaamheden wordt geluid geproduceerd, dat in een aantal gevallen ver kan reiken over het water van het IJsselmeer. Op basis van gegevens over de bronsterkte van verschillende apparatuur kan de ligging van de 47 dB(A)-contour worden berekend. Deze contour geldt als drempelwaarde voor verstoring van vogels van open landschappen (bron: Reijnen, 1992) en is dus van toepassing op alle kwalificerende vogelsoorten van het Natura 2000-gebied IJsselmeer.

Het gebruik van graafmachines op korte afstand van de waterlijn is maatgevend voor de reikwijdte van de ecologische verstoring tijdens de aanlegfase. De gemiddelde verstoringafstand van kitesurfers op watervogels draagt tot zo'n 600 m buiten de betoning van het kitesurfgebied bij Enkhuizen. De maatgevende 47 dB(A)-verstoringcontour van de werkzaamheden voor de aanleg van de kustboog en van de vooroever valt daar ruim binnen.

De 47 dB(A)-verstoringcontour overlapt circa 7 hectare met Natura 2000, circa 0,006% van het totale Natura 2000-gebied. Met name in de wintermaanden verblijven hier tientallen exemplaren van de kwalificerende soorten kuifeend, meerkoet, aalscholver, fuut en krakeend. Deze soorten kunnen eenvoudig tijdelijk uitwijken naar het naastgelegen gebied. Gezien het tijdelijke karakter van een zeer gering deel van het Natura 2000-gebied IJsselmeer wordt de verstoring door geluid als zeer gering en niet-significant beoordeeld.

De zandsuppletiewerkzaamheden vanaf het overslagponton worden uitgevoerd vanaf een schip aan de rand van de bestaande vaargeul, buiten de periode van oktober tot en met april, zodat er weinig vogels op het water aanwezig zijn. Het verkeersbesluit van Rijkswaterstaat staat in dit gebied bovendien kitesurfers toe. Ook het bestaande gebruik van de vaargeul vormt dan een verstoringbron. De aanvullende verstoring tijdens de suppletiewerkzaamheden zijn dan relatief zeer gering en niet-significant.

Verstoring door licht

Op dit moment is dit deel van het IJsselmeer reeds verlicht door vele bronnen, in het bijzonder door het kassencomplex binnendijks ten noorden van de locatie van de nieuwe camping, dat door reflectie bij bewolkt weer een groot lichteffect heeft buitendijks. Omdat volgens voorschrift 7 alleen bij daglicht mag worden gewerkt tussen zonsopkomst en zonsondergang, zal extra verstoring door licht geheel achterwege blijven.

Verstoring door trillingen

Tijdens de aanleg van de kustboog vinden mogelijk heiwerkzaamheden plaats voor de aanleg van een sanitair gebouw bij de nieuw te realiseren kampeerplaatsen, die verstoring door trillingen zouden kunnen veroorzaken. Door in voorschrift 15 voor te schrijven dat er niet geheid mag worden door middel van dieselexplosies worden negatieve effecten als gevolg van trillingen voorkomen.

Optische verstoring

In de aanlegfase zal er sprake zijn van extra verkeersbewegingen voor de aan- en afvoer van grond en de inzet van shovels, kranen en vrachtauto's. Qua aard en intensiteit is de verstoring in het zomerhalfjaar vergelijkbaar met of zelfs geringer dan de verstoring in de uitgangssituatie en de verstoring die in de gebruiksfase door water- en oeverrecreatie zal optreden. In de wintermaanden zal er wel sprake zijn van extra verstoring.

Voor de meeste kwalificerende soorten van het Natura 2000-gebied IJsselmeer die nabij het plangebied aanwezig zijn, geldt een verstoringafstand ten opzichte van wandelaars en vaartuigen van 100 tot meer dan 300 meter, op basis van Krijgsveld, 2022¹. Uit vele onderzoeken blijkt dat vogels snel wennen aan ongevaarlijke en voorspelbare verstoringbronnen. Indicatief voor de geringe verstoringgevoeligheid is de aanwezigheid van vele watervogels die in de winter direct voor de kust bij Enkhuizen foerageren, ondanks de aanwezigheid van vele (recreatie)woningen. Het gaat daarbij onder meer om kleine zwaan, meerkoet, bergeend, wilde eend, kuifeend en brilduiker.

Ongeacht de gehanteerde verstoringafstanden betreft het een tijdelijke verstoring die slechts een zeer klein deel van het Natura 2000-gebied beïnvloedt. In de nabije omgeving zijn bovendien ruimschoots locaties aanwezig waar de eventueel verstoorde vogels naar zouden kunnen uitwijken. Significante effecten door optische verstoring in de aanlegfase worden daarom geheel uitgesloten.

Effecten gebruiksfase

In de gebruiksfase van het project is sprake van oppervlakteverlies en van emissies van stikstof die tot verzuring en vermisting kunnen leiden. Beide aspecten zijn al behandeld bij de aanlegfase, waarbij negatieve effecten konden worden uitgesloten. Daarnaast is er in de gebruiksfase in beperkte mate sprake van verstoring door geluid en licht en in ruimere mate van optische verstoring. Deze drie aspecten worden hieronder beoordeeld.

Verstoring door geluid

In de zomermaanden zal de recreatieve drukte op de kustboog en op het aangrenzende water relatief groot zijn. Ten opzichte van bestaande geluidsbronnen zoals de camping, maar ook de vaargeul, voegt deze recreatievorm weinig relevante extra geluidsverstoring toe, zodat dit zeker niet tot significant negatieve effecten zal leiden.

Verstoring door licht

Op de kustboog, in de nieuwe haven en langs het nieuwe wandelpad op de oever bij de camping komen een beperkt aantal nieuwe lichtbronnen. Mede gezien de reeds vele lichtbronnen in de nabijheid van deze locatie is er in de gebruiksfase beperkt sprake van extra lichtverstoring. Om mogelijke verstoring door verlichting zoveel mogelijk te beperken is in voorschrift 14 voorgeschreven dat de toegepaste verlichting minimaal moet zijn en naar beneden gericht, dus niet richting het water van het IJsselmeer.

Optische verstoring

In de referentiesituatie zijn reeds verschillende verstoringbronnen aanwezig die mogelijk leiden tot verstoring van vogels. Het betreft:

- Kitesurfers binnen de betonning op het IJsselmeer (reeds vergund): Tot aanleg van de kustboog: oktober t/m april; Na aanleg van de kustboog: jaarrond.
- Beroepsvaart en veerdiensten in vaargeul: jaarrond.
- Recreatievaart van voormalige locatie zeilschool; half april t/m september.
- Zwemmen en spelevaren met kleine vaartuigen vanuit de voormalige stadcamping: half april t/m september.

In de beoogde situatie blijft de verstoring door kitesurfers en het gebruik van de vaargeul identiek. In het Beheerplan was kitesurfen op deze locatie namelijk reeds jaarrond toegestaan. Kitesurfers hebben een veel groter verstorend effect dan andere vormen van watersport.

Het recreatief gebruik van het water vanuit de zeilschool verschuift in noordwestelijke richting naar de kustboog en overlapt deels met het kitesurfgebied. Daarnaast zal de kustboog een bron worden van strand- en oeverrecreatie en zal er sprake zijn van een tijdelijke haven ten behoeve van de aanleg van de kustboog.

Water- en oeverrecreatie in de vorm van zwemmen en spelevaren met kleine vaartuigen zal vooral aan de binnenkant van de kustboog plaatsvinden en daarmee buiten Natura 2000. Hier bevindt zich reeds een bestaand kitesurfgebied met daarachter de hoofdvaarroute. Hier voegt de nieuwe kleine water- en oeverrecreatie geen enkele extra verstoring toe. Verder zijn er weinig badgasten en bootjes aanwezig binnen het voor het Natura 2000-gebied maatgevende winterseizoen (oktober-april) wanneer de aantallen vogels het grootst zijn.

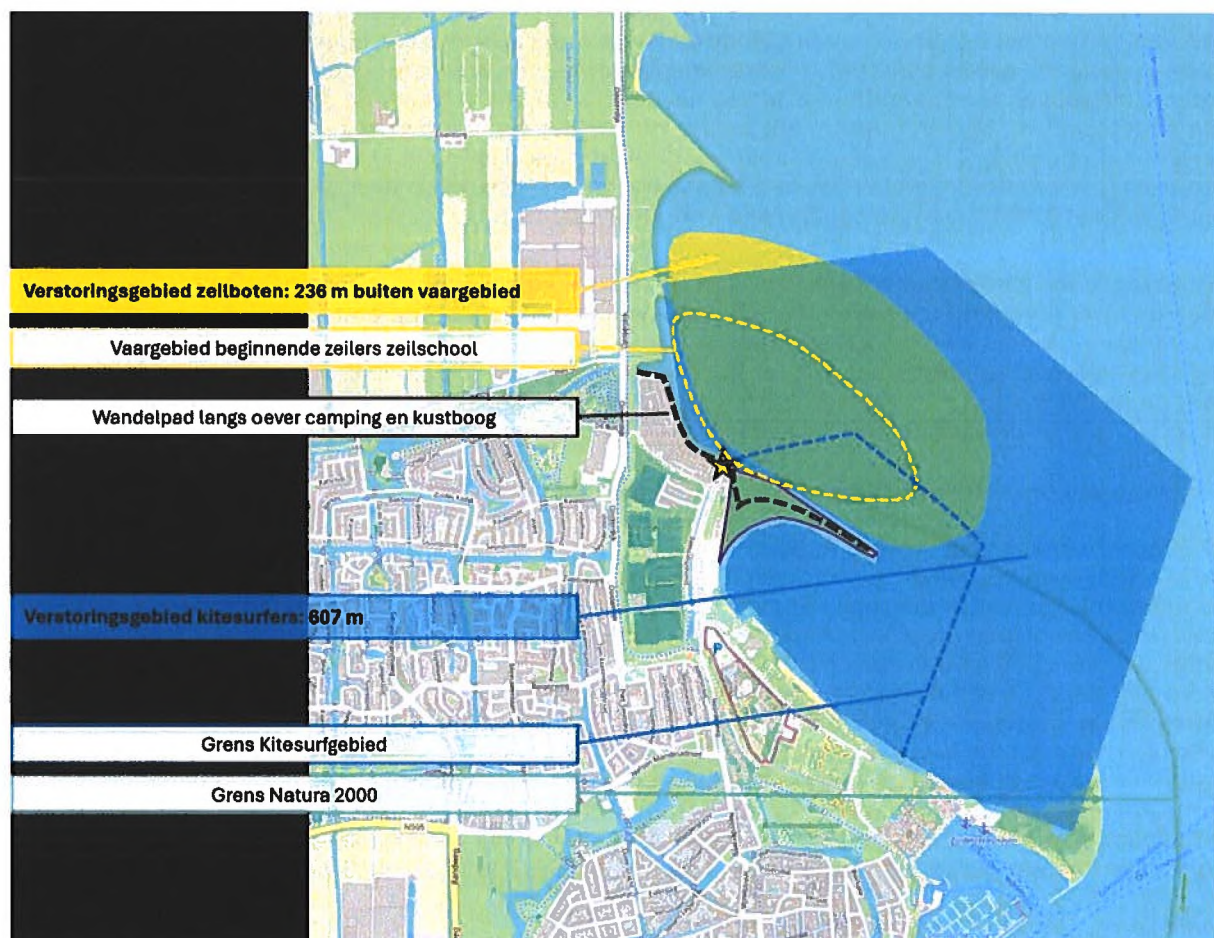
¹ Krijgsveld, K.L., B. Klaassen & J. van der Winden (2022): "Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoringgevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 1 hoofdrapport & deel 2 soortbesprekingen".

Een mogelijk nieuwe verstoringbron is het eventuele gebruik van de kustboog en het pad langs de oever van de camping als wandelroute (vooral in de wintermaanden) waarbij wandelaars direct langs de rand van Natura 2000 lopen. Het gebruik van een nieuwe looproute langs het water betreft een voorspelbare, ongevaarlijke, veelal rustige langsgaande beweging waar vogels snel aan zullen wennen. Indicatief voor de snelle gewenning van vogels aan menselijke aanwezigheid zijn de grote aantallen vogels die in de referentiesituatie direct voor de kust of zelfs in de haven verblijven, zoals kleine zwaan, fuut, wilde eend, kuifeend, brilduiker, grote zaagbek, meerkoet, aalscholver en visdief.

Verder is relevant dat de voor verstoring gevoelige watervogels in het N2000-gebied met name in het winterseizoen aanwezig zijn als het recreatief gebruik minder intensief is dan in de andere seizoenen. Verder is relevant dat de watervogels de luwte van de kust opzoeken als er veel wind is. Juist met veel wind maken kitesurfers gebruik van het water. De verstoring door de wandelaars op de oever valt in het niet bij de verstoring door het reeds vergunde kitesurfgebruik. De verstoring van het N2000-gebied als gevolg van het gebruik van het wandelpad zal dan ook nihil zijn. In figuur 2 hieronder is de ligging van het wandelpad afgezet tegen het verstoringgebied van de kitesurfers. Daaruit valt op te maken dat het wandelpad ruim binnen het verstoringgebied van de kitesurfers valt.

Figuur 2. Kaart met vaargebied zeilers zeilschool, kitesurfers en verstoringgebied

Vanuit de nieuwe locatie van de zeilschool kan optische verstoring plaatsvinden van aangewezen soorten niet-broedvogels in het N2000-gebied 'IJsselmeer'. Gevorderde zeilers en gasten camping (70% van de vaarbewegingen) zoeken in de huidige situatie het diepere water op en daarom vinden de vaarbewegingen ook nu plaats binnen het Natura 2000-gebied. Het vaarbereik van deze zeilboten binnen het Natura 2000-gebied wijzigt in de nieuwe situatie niet ten opzichte van de huidige situatie. Er zal daardoor niet meer of minder verstoring binnen Natura 2000-gebied plaatsvinden.

Het gebruik van het water vindt grotendeels plaats buiten het voor het Natura 2000-gebied maatgevende winterseizoen (oktober-april) waarbinnen vogels hier overwinteren, waardoor de verstoring überhaupt beperkt is.

Beginnende zeilers (30% van de vaarbewegingen) varen in het ondiepe water voor de kust bij de zeilschool, tot op een afstand van circa 500 à 600 m vanaf de zeilschool. In de huidige situatie ligt dat vaargebied geheel buiten het Natura 2000-gebied, in de nieuwe situatie ligt dat vaargebied binnen Natura 2000. De jonge beginnende zeilers varen in een vaargebied dat reeds verstoord is door gevorderde zeilers en campinggasten. Het gebruik vindt plaats buiten het vanuit N2000 relevante winterseizoen waarin watervogels overwinteren in dit gebied. In de nieuwe situatie zal het vaarbereik tot op ruime afstand van het nieuw aan te leggen moerasgebied liggen, zodat de nieuw te realiseren natuur niet verstoord zal worden.

Van belang is verder dat uit het onderzoek naar de aanwezigheid van watervogels binnen en rond het projectgebied blijkt dat de watervogels alleen met harde wind nabij de kust verblijven (binnen het vaarbereik van de zeilbootjes). Bij harde wind wordt door de zeilschool niet uitgevaren, zodat deze zeilbootjes niet tot verstoring binnen het Natura 2000-gebied zullen leiden.

Daarnaast wordt het gebied waarin de beginnende zeilers varen in de huidige situatie vrijwel geheel reeds verstoord door kitesurfers. Omdat juist met name kitesurfers bij hoge windsnelheden het water opzoeken en bij hogere windsnelheden de watervogels de beschutting van de kust op zoeken, zal verstoring eerder aan de orde zijn als gevolg van het reeds vergunde kitesurfgebruik, dan van de bootjes vanuit de haven van de zeilschool en camping. Die hogere windsnelheden treden overigens vooral op in het winterseizoen wanneer uitvaren met bootjes niet plaatsvindt. In figuur 2 hierboven is het verstoringgebied als gevolg van de beginnende zeilers afgezet tegen dat van de kitesurfers. Samen met het feit dat de zeilbootjes een voorspelbare route afleggen en dat er gewinning optreedt, kan worden gesteld dat de kitesurfers maatgevend zijn voor de mate van verstoring. Het wateroppervlak dat de beginnende zeilers bestrijken bedraagt tenslotte circa 4 ha. Dat is slechts 0,004% van de oppervlakte van het IJsselmeer.

Het gebruik van de verplaatste zeilschool en de nieuwe kustboog inclusief wandelpad zal weinig tot geen nieuwe verstoring toevoegen ten opzichte van de huidige situatie en zal ondergeschikt zijn aan het verstoringseffect van het kitesurfen. Het gebruik van de nieuwe/verplaatste verstoringbronnen blijft bovendien grotendeels beperkt tot het zomerhalfjaar, wanneer relatief weinig vogels op het aangrenzende water aanwezig zijn. Extra verstoring door geluid, licht en beweging zal daarom zowel in de gebruiksfase verwaarloosbaar klein en verre van significant zijn.

3. Maatregelen om eventuele schade te beperken

Aanleggen van vooroever van breuksteen

De aan te leggen vooroever van breuksteen zal, voor zover deze onder water ligt, tevens fungeren als aanhechtingsplaats voor mosselen (driehoeks- en quagga-mosselen), een belangrijke voedselbron voor meerdere kwalificerende vogelsoorten. Ook vormen deze structuren potentieel leefgebied voor vissen waaronder de kwalificerende soort rivierdonderpad. Grenzend aan de vooroever zal circa een hectare onderwaterbodem worden voorzien van harde structuren zoals stortsteen of schelpen. Ook deze zal naar verwachting snel gekoloniseerd worden door o.a. mosselen. Van belang is verder dat de vooroever ook als paaigebied zal kunnen fungeren voor plantminnende vis. De ruimte tussen de voorlandkering en de golfbreker zal worden gevuld met grond zodat hier riet zal groeien. Deze zone is vanaf het IJsselmeer om de circa 70-90 meter bereikbaar via een onderbreking van de golfbreker. De nieuwe voorlandkering met golfbrekers wordt daarom niet gezien als areaalverlies van het Natura 2000-gebied IJsselmeer.

Aanleggen van nieuw moerasgebied bij Kooizand

Het nieuwe moerasgebied ten noorden van de camping zal worden ingericht als overstromingsgrasland met uitbreiding van het areaal waterriet. Daarmee zal het onder meer fungeren als paai- en opgroeigebied voor vissen door het gebied in het voorjaar hydrologisch te isoleren van het IJsselmeer. De rest van het jaar blijft het een dynamisch moerasgebied met ondiep water, ruig grasland en periodiek droogvallende slikken.

De circa 150 meter lange golfbreker aan de noordzijde wordt (binnen het Natura 2000-gebied) verlengd waardoor nieuw luw water ontstaat waar het areaal waterplanten (m.n. fonteinkruiden) zich kan uitbreiden. Op dit moment ontbreken watervegetaties met fonteinkruiden hier vrijwel geheel. Ook vindt er een beperkte verlenging plaats van de oeververdediging aan de zuidzijde van het nieuwe moerasgebied met circa 10 meter om afslag van het waterriet te voorkomen.

Deze maatregelen ten behoeve van natuurontwikkeling komen voort uit de vereiste vereffening inzake de Kaderrichtlijn Water en zijn vastgesteld in overleg met beheerder Rijkswaterstaat.

De golfbreker wordt uitgevoerd met stortsteen, bestaande uit losse breuksteen (sortering 40-200 kg) zoals die ook op andere oevers langs het IJsselmeer wordt toegepast. In het luwe water ontstaat in potentie 3 tot 5 hectare nieuwe watervegetaties met bedekking van fonteinkruiden, stapelvoedsel voor onder meer de kwalificerende soort kleine zwaan en leefgebied voor vele vissen, weekdieren en insecten die als voedsel dienen voor verschillende andere kwalificerende vogelsoorten van dit Natura 2000-gebied. De nieuwe golfbrekers worden daarom niet gezien als areaalverlies van het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'.

4. Cumulatieve effecten

Op grond van de Wnb dient bekeken te worden of een te vergunnen project afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten significante gevolgen kan hebben. Er zijn geen projecten bekend die in cumulatie met dit project kan resulteren in significant negatieve gevolgen.

G. Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied IJsselmeer. Op basis van vorenstaande is het mogelijk om een vergunning op grond van artikel 5.1 lid 1 onder e van de Omgevingswet te **verlenen** aan Europarcs voor het project Kustboog Enkhuizerzand. Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

H. Overige wet- en regelgeving

De voorbereiding van deze omgevingsvergunning heeft plaatsgevonden overeenkomstig met de Omgevingswet en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Uw aanvraag heeft betrekking op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is.

I. Kennisgeving

Dit besluit en de bijbehorende stukken worden gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl.

Heeft u nog vragen?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord via 088-10 21 300. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na de datum waarop dit besluit ter inzage is gelegd, een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR Haarlem.

Het beroepschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

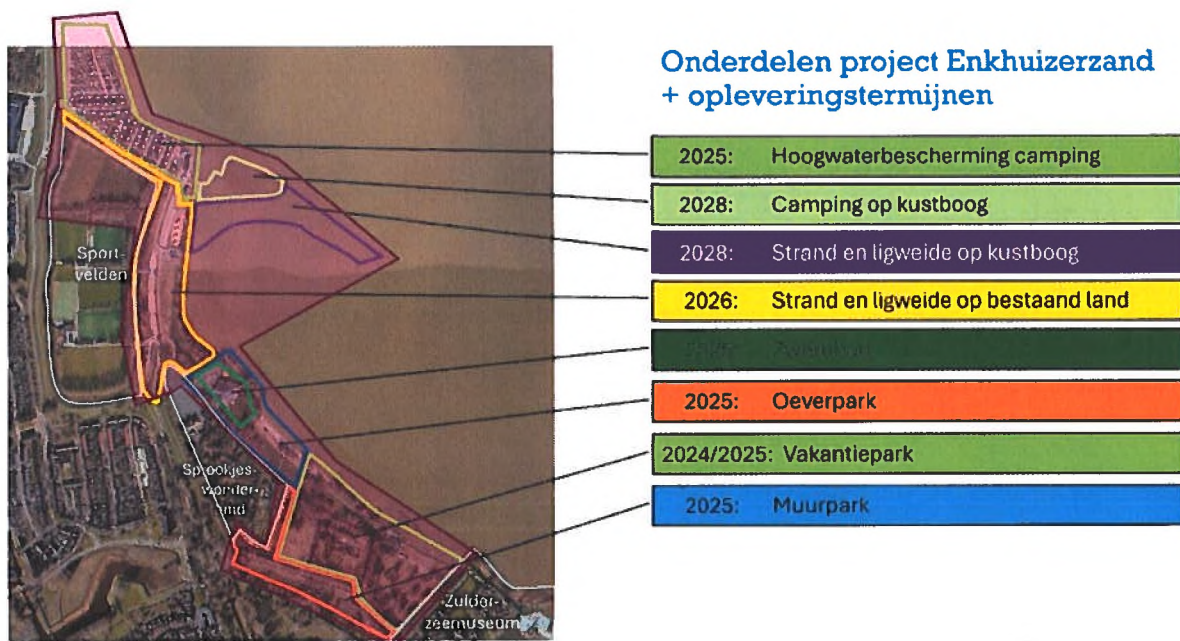
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welke beschikking het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt het beroepschrift ook digitaal indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl.

Het indienen van een beroepschrift schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u tijdens de beroepsprocedure de voorzieningenrechter van de rechtbank vragen een voorlopige voorziening te treffen. Voor de behandeling van dit verzoek en het beroep wordt griffierecht geheven.

- Bijlage:**
1. Overzichtskaarten onderdelen project Kustboog Enkhuizerzand
  2. Schetsontwerp Hoogwaterkering bij camping inclusief vooroever

Bijlage I – Overzichtskaart

Onderdeel natuurontwikkeling project Enkhuizerzand + oplevertermijnen

2025: Verondieping baai

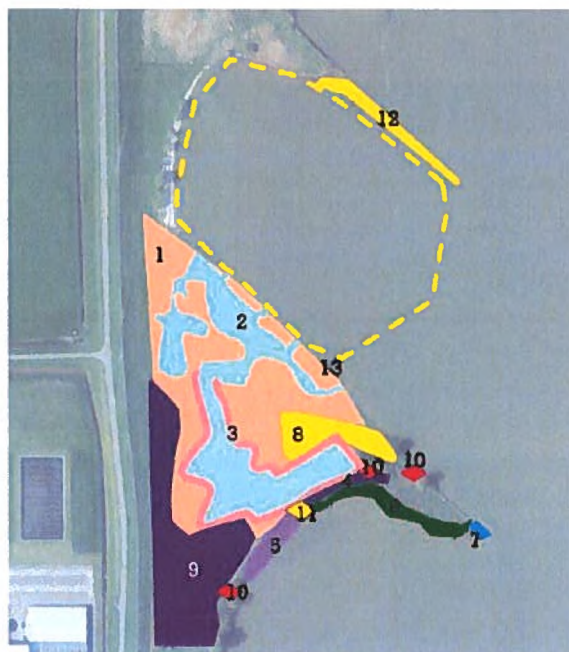
2025: Verbetering en uitbreiding moerasgebied

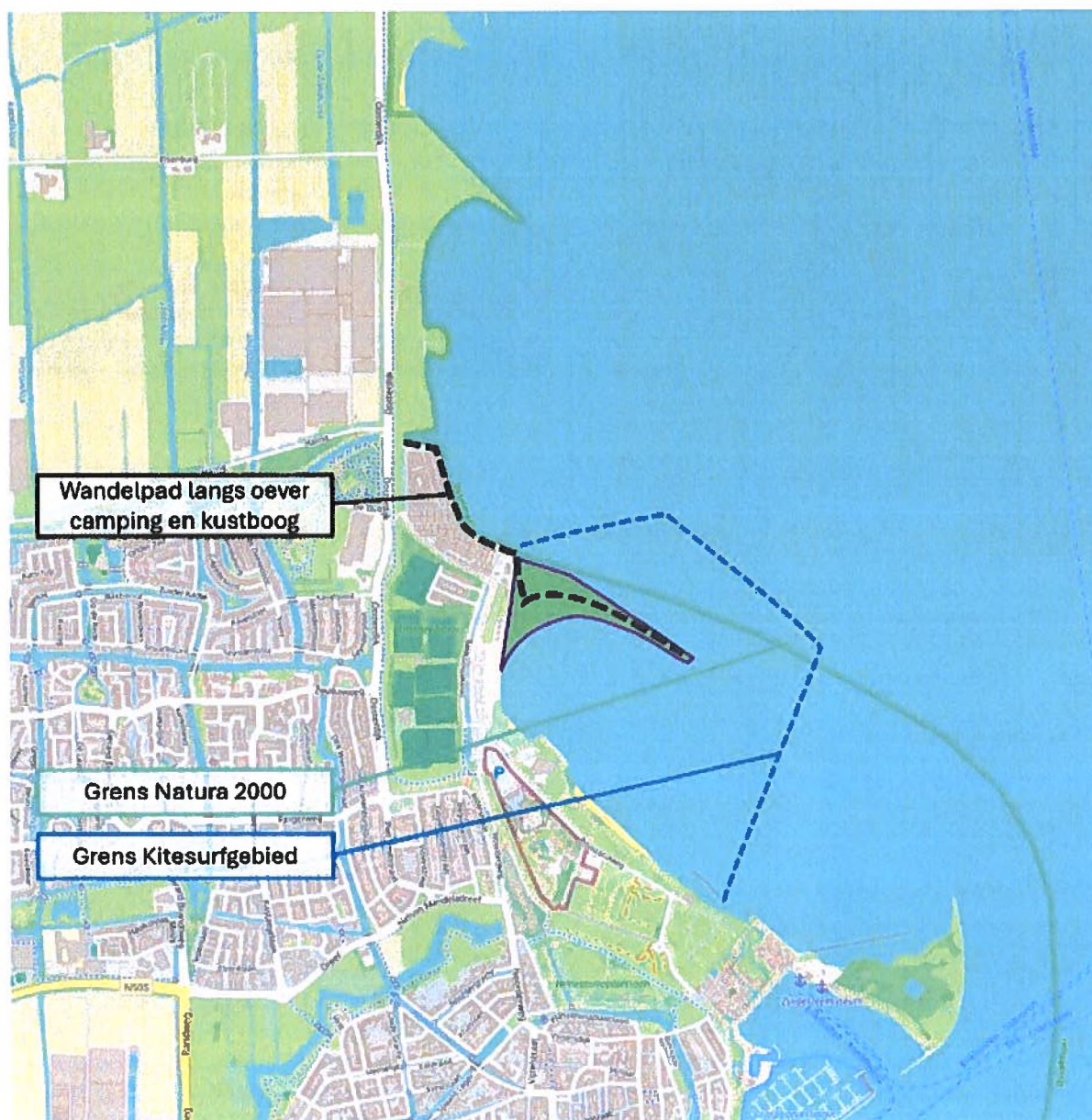
2025: Muizenrijk grasland

Ter oriëntatie: Camping op bestaand land

Inrichting moerasgebied

1. Overstromingsgrasland
2. Ondiepe wateren & slenk
3. Brede rietkragen
4. Plaggen landriet ten behoeve van transplantatie
5. Transplantatielocatie landriet
6. Uitbreiden waterriet d.m.v. vraatbescherming
7. Verlengen dam t.b.v. uitbreiding waterriet
8. Natuurlijke uitbreiding moerasbos
9. Sinus-maaibeheer t.b.v. muizenrijk grasland
10. Takkenvlonders/ransuilmanden en zitpalen
11. Vispassage
12. Verlengen strekdam t.b.v. uitbreiding waterplanten
13. Een windmolentje zal er voor zorgen dat het overstromingsgebied regelmatig onder water staat

Bijlage 2 – Schetsontwerp Hoogwaterkering bij camping inclusief vooroever

